

**GMINNY OŚRODEK OBSŁUGI SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI
W SKARSZEWACH**

ul. Dworcowa 27/1, 83-250 Skarszewy

tel.: 58 588 25 37, e-mail: goosip@skarszewy.pl

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

**w Gminnym Ośrodku Obsługi Szkół i Przedszkoli
w Skarszewach**

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik instytucji traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby.

Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych obowiązujących w Gminnym Ośrodku Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach.

§ 1

Objaśnienie terminów

1. Pracownikiem instytucji jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, mająca kontakt z dziećmi podczas dowozów i odwozów szkolnych;
2. Dzieckiem jest osoba każda osoba do ukończenia 18 roku życia;
3. Opiekunem dziecka jest osoba do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy;
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno – opiekuńczy;
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć „każde działanie, bądź jego zaniechanie ze strony rodzica lub opiekuna prowadzące do śmierci, poważnego uszkodzenia ciała lub krzywdy emocjonalnej, wykorzystania seksualnego, a także każde działanie lub jego zaniechanie powodujące ryzyko doznania przez dziecko poważnej krzywdy”;
6. Przez przemoc fizyczną wobec dziecka rozumie się „celowe użycie siły fizycznej wobec dziecka, które powoduje lub z dużym prawdopodobieństwem może spowodować uszczerbek na zdrowiu dziecka, zagrażać jego życiu, rozwojowi i godności. Działania te mogą obejmować; uderzanie, bicie, kopanie, potrząsanie, gryzienie, duszenie, parzenie, przypalanie, trucie”;
7. Wykorzystywanie seksualne dzieci to „aktywności, których celem jest stymulacja seksualna (nie dotyczy kontaktu z genitaliami dziecka w sytuacjach związanych ze sprawowaniem opieki nad nim). Zachowania te dzielą się na: zachowania z kontaktem fizycznym

i zachowania bez kontaktu fizycznego: włączanie dziecka w oglądanie lub produkcję materiałów pornograficznych, składanie dziecku propozycji o charakterze seksualnym, werbalne molestowanie dziecka”;

8. Zaniedbywanie to „nie zapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, w sferze zdrowotnej, edukacyjnej i emocjonalnej, odpowiedniego odżywiania, schronienia i bezpieczeństwa, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom, które w następstwie powodować mogą uszczerbek na zdrowiu dziecka lub zaburzenie rozwoju psychicznego, moralnego lub społecznego. Wyróżnia się zaniedbanie fizyczne (ekonomiczne, zdrowotne), emocjonalne, edukacyjne (intelektualne);
9. Przemoc emocjonalna/psychiczna to „intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp. Szczególnie trwałe ślady pozostawia po sobie przemoc ze strony osób ważnych dla rozwoju dziecka, zwłaszcza rodziców. O ile dzieci dość szybko zdają sobie sprawę z odrębności fizycznej od rodziców, o tyle emocjonalnie są z nimi tożsame przez wiele lat. Krzywda płynąca z ich strony ma więc wielki wpływ na utrudnione formowanie się jego relacji z innymi ludźmi, obrazu siebie i wreszcie osobowości”;
10. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dziecka przed krzywdzeniem w instytucji;
11. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

§ 2

Regulacje prawne

1. Polskie prawo nakłada na przedstawicieli placówek oświatowych konkretne obowiązki związane z ochroną dzieci przed krzywdzeniem oraz interweniowaniu w przypadkach podejrzenia przemocy wobec dzieci. Dokumentem regulującym podejmowanie interwencji przez pracowników oświaty jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

stosowanej w przypadku uzasadnionego podejrzenia przemocy w rodzinie. Obowiązek zawiadomienia Policji lub prokuratury o przestępstwie z użyciem przemocy w rodzinie nakłada na pracowników placówek oświatowych również art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

2. W placówkach oświatowych zastosowanie mają również uniwersalne przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego (art. 572 dotyczący zawiadomienia sądu opiekuńczego o zdarzeniach uzasadniających wszczęcie postępowania z urzędu) i Kodeks Postępowania Karnego (art. 304, dotyczący społecznego obowiązku zawiadomienia Policji lub prokuratury o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu).

§ 3

Rozpoznanie i reagowanie na czynniki ryzyka i krzywdzenie dzieci

1. Pracownicy Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach – opiekunki dowozu oraz kierowca busa posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci, tj. wybranych informacji na temat warunków, sytuacji, sposobu funkcjonowania rodziny, sprzyjających krzywdzeniu dzieci w danej rodzinie.
2. Pracownicy Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach – opiekunki dowozu oraz kierowca busa posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na symptomy krzywdzenia dziecka, do których zalicza się między innymi:
  - a) dziecko jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie;
  - b) dziecko kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
  - c) dziecko żebrze;
  - d) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
  - e) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko często je zmienia;
  - f) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
  - g) dziecko boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
  - h) dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
  - i) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;

- j) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone, depresyjne itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się, itp.;
  - k) dziecko ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, internet itp.);
  - l) dziecko używa środków psychoaktywnych;
  - m) dziecko nadmiernie szuka kontaktu z innym dorosłym (tzw. „lepkość” dziecka);
  - n) dziecko moczy i zanieczyszcza się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach, czy też na widok określonych osób;
  - o) dziecko ma otarcia naskórka;
  - p) dziecko jest rozbudzone seksualnie, niestosownie do wieku;
  - q) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka;
  - r) dziecko mówi o przemocy, opowiada o sytuacjach których doświadcza.
3. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione. W tej sytuacji pracownicy Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli – opiekunki dowozu oraz kierowca busa zwracają szczególną uwagę na:
- a) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń dziecka;
  - b) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktu z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
  - c) rodzic (opiekun) mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko (no. używając określeń takich jak: „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
  - d) rodzic (opiekun) poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca dziecko;
  - e) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami dziecka;
  - f) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa dziecko;
  - g) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
  - h) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
  - i) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np.: reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie;
  - j) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka;
  - k) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
  - l) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (np. podczas zabawy);

- m) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

§ 4

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. Konieczność zgłoszenia danego przypadku za pośrednictwem wewnętrznej procedury ochrony dzieci zachodzi, gdy:
  - a) pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone;
  - b) dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
  - c) zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystania dziecka.
2. W przypadku podjęcia przez pracownika instytucji podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji osobie odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem, która powiadamia dyrekcję placówki oświatowej oraz Centrum Usług Społecznych w Skarszewach.
3. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszej polityki.
4. Wszyscy pracownicy instytucji i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, zobowiązani są do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
5. Obowiązki określone powyżej nie wpływają na obowiązek ewentualnego wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

§ 5

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

1. Obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” i wypełnienia formularza Niebieska Karta A, spoczywa na wszystkich pracownikach Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach mających bezpośredni kontakt z małoletnimi.
2. W przypadku powzięcia podejrzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego, które może wykazywać znamiona przemocy domowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pracownicy o których mowa powyżej mają obowiązek wypełnić formularz Niebieskiej Karty A, niezwłocznie po powzięciu informacji o zaistnieniu ku temu przesłanek.
3. Wypełniając formularz Niebieskiej Karty A pracownik stosuje zasady wynikające z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenia wykonawczego, w tym przekazuje osobie doznającej przemocy formularz Niebieskiej Karty B.
4. Po wypełnieniu formularza Niebieska Karta A pracownik wszczynając procedurę „Niebieskie Karty” ma obowiązek przekazać ten formularz do p. Moniki Rogalewskiej, jako osoby odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci, podczas odwozów i dowozów dzieci do placówek oświatowych w Gminie Skarszewy, w terminie pięciu dni roboczych. Za dni robocze przyjmuje się dni pracy Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach.

§ 6

Postępowanie w razie podejrzenia popełnienia przestępstwa przez pracownika Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach, zostaje przeprowadzona rozmowa przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli z pracownikiem, wobec którego podejrzenie zaistniało.
2. Następuje obserwacja pracownika oraz weryfikacja podejrzeń. W przypadku, gdy dowody przeważają na niekorzyść pracownika zostaje on zawieszony w pełnionych obowiązkach do czasu wyjaśnienia sprawy.

3. W Gminnym Ośrodku Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach obowiązują następujące kary dyscyplinarne, przewidziane w Kodeksie Pracy:
  - a) nagana z wpisem do akt;
  - b) zawieszenie w pełnieniu obowiązków;
  - c) zwolnienie z pracy.
4. Dyrektor Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach ma obowiązek zgłoszenia podejrzenia o popełnieniu przestępstwa na policję lub do prokuratury.

§ 7

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik instytucji ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik instytucji jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
5. Pracownik instytucji może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

§ 8

Monitoring stosowania Polityki

1. Dyrektor Gminnego Ośrodka Szkół i Przedszkoli w Skarszewach wyznacza p. Monikę Rogalewską jako osobę odpowiedzialną za Politykę ochrony dzieci, podczas odwozów i dowozów dzieci do placówek oświatowych w Gminie Skarszewy.

2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz proponowanie zmian w Polityce.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród pracowników Gminnego Ośrodka Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach raz na 12 miesięcy ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Przyjmuje wszystkie zgłoszenia/podejrzenia popełnienia przestępstwa. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Polityki.
4. W ramach przygotowania pracowników do stosowania standardów przeprowadzone jest szkolenie pracowników w przedmiotowym zakresie.
5. Każdy z pracowników podpisuje się pod oświadczeniem o zapoznaniu się ze standardami.

§ 9

Bezpieczna rekrutacja

1. Złożenie przez kandydata informacji z Krajowego Rejestru Karnego – KRK lub uzyskanie przez placówkę informacji z KRK o kandydacie – tam, gdzie jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa. W przypadku zaś, gdy prawo nie zezwala na pozyskanie informacji z KRK – obowiązuje złożenie przez pracowników oświadczenia dotyczącego niekaralności lub toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych wobec pracownika. (Załącznik nr 3 – wzór oświadczenia).
2. Zadawanie w trakcie procesu rekrutacji pytań dotyczących zasad ochrony dzieci.

KARTA INTERWENCJI

Karta interwencji – Gminny Ośrodek Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach		
Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyny interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis podjętych działań	Data	Działanie
Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka	Data	Opis spotkania
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> • zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa • wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny • inny rodzaj interwencji: jaki? 	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) Data zgłoszenia		
Wynik interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli instytucja uzyskała informacje o wynikach/działaniach placówki/działania rodziców	Data	Działanie

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA

	TAK	NIE
1. Czy wiesz na czym polega program „Chronimy dzieci?”		
2. Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, obowiązujące w Gminnym Ośrodku Obsługi Szkół i Przedszkoli?		
3. Czy zapoznałeś się z dokumentem <i>Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem?</i>		
4. Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
6. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika?		
7. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? Jeżeli tak, proszę je wypisać:		

Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 07/2024
Dyrektora GOOSiP w Skarszewach
z dnia 2 sierpnia 2024 r.

Skarszewy, dnia .....

OŚWIADCZENIE

Ja, ... legitymująca/y się dowodem osobistym o nr ..... oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Oświadczam, że jestem świadoma/-y konsekwencji złożenia nieprawdziwego oświadczenia.

Ponadto, oświadczam, że zapoznałam/-em się ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Gminnym Ośrodku Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(podpis)